

فرستادند و به خیلی‌هایشان الان پست داده‌اند.
■ ولی مثلاً دیپلماتی شبیه به آقای امیر عبداللهیان کاملاً در این دوره به حاشیه رفت.

آن موضوع پیچیدگی داشت که خود ایشان می‌تواند توضیح بدهد یا حتی ممکن است داده باشد.

■ روشن بود که این به حاشیه رفتن برآمده از یک اختلاف دیدگاه بود.

نه یک کمی شیطننت هم بوده است.

■ شیطننت دیگران؟

دیگران علیه ایشان؛ تا آنجایی که من می‌دانم الان آقای امیر عبداللهیان از دوستان خوب مجموعه وزارت خارجه هستند و مرتب رفت و آمد دارند، مشورت می‌کنیم و در تماس هستیم. روابط‌شان با آقای دکتر ظریف هم خوب است و با آقای دکتر عراقچی هم رابطه خیلی خوبی دارند.

■ ولی در هشت سال دولت آقای احمدی‌نژاد تعداد قابل توجهی از دیپلمات‌ها با گرایش‌های مشخص به حاشیه رفتند.

گروه‌های سیاسی هم همین‌طور است. شاید همکاران گرایش داشته باشند و بگویند فلان تفکر بهتر است ولی حق عضویت ندارند. مادر وزارت خارجه مصداق و تلک‌الایام ندائولها تبین الناس (و ما این روزها ی پیروزی و شکست) را در میان مردم می‌گردانیم! را زیاد می‌بینیم؛ آدم‌های زیادی می‌آیند و می‌روند. من اولین روزی که سخنگو شدم، این آیه را در بیوی تلگرامم نوشتم تا بدانم این مناصب دائمی نیست و این شهرت‌ها در دروس‌های خودش را دارد. همه چیز گذراست. الان در راهرو طبقه دوم ساختمان حوزه سخنگویی، عکس همه سخنگوهای وزارت خارجه از اول انقلاب تا آخری که آقای قاسمی بوده، نصب شده است و همین نشان می‌دهد هیچ کس ماندنی نیست.

■ شما جوان‌ترین سخنگو محسوب می‌شوید؟

جزو جوان‌ترین‌ها. دهه ۶۰، اکثر سفرایا مدیران وزارتخانه جوان بودند. ولی به این سبک مدرن سخنگویی بله شاید جزو جوان‌ترین‌ها هستم و خاصیت ما سخنگوها

کشور ما درست است که تنوع سلاقی، مواضع و گرایش‌ها اتفاقاً حسن است و پلورالیزم خوبی است، اما در سیاست خارجی، گه‌گاهی به قول آقای دکتر ظریف خیابانی شده، موضوعات به کف خیابان آمده و همه خودشان را متخصص سیاست خارجی می‌دانند.

■ قطعاً یکی از دلایل خیابانی شدن سیاست خارجی، برجام بود و خواست دولت برای درگیر شدن آحاد مردم با آن! و اگر نه تاپیش از آن اساساً از جمله وزارتخانه‌هایی که بدنه جامعه سرکار اینچنینی با آن نداشتند، همین وزارت خارجه بود. بعضی حتی نمی‌دانستند وزیر خارجه کیست...

این هم به خود آقای دکتر ظریف و روحیات ایشان برمی‌گردد. چون خیلی مردم گرا و بسیار آدم شفاف‌ی هستند. گه‌گاهی به شوخی به آقای دکتر ظریف می‌گوییم اینقدر هم لازم نیست خیلی راست بگویند. دروغ نگویند ولی اینقدر هم راست نگویند. خلاصه اینکه بعضی از چند صدایی‌های داخلی از مشکلات سخنگوهاست،

■ به نظرم موضع‌گیری در کشور ما سخت است. همه جای دنیا یک دولت دارند و یک سیاست خارجی مشخص. نهادهای موازی وجود ندارد و تکلیف سخنگو روشن است که موضع کشور چیست. اما در کشور ما درست است که تنوع سلاقی، مواضع و گرایش‌ها اتفاقاً حسن است و پلورالیزم خوبی است، اما در سیاست خارجی، گه‌گاهی به قول آقای دکتر ظریف خیابانی شده، موضوعات به کف خیابان آمده و همه خودشان را متخصص سیاست خارجی می‌دانند

■ دیپلماتی که عضو گروه سیاسی یا حزبی می‌شود خود به خود از سیستم منفک و از کار برکنار می‌شود. نه تنها از پستش، بلکه حتی عضویت وزارت خارجه هم خارج می‌شود

■ فضای کار سیاست خارجی خیلی جناح‌بردار نیست چون کار ما کار ملی و کار نظام است، باید هم همین‌طور باشد

بویژه زمانی که کنفرانس مطبوعاتی داریم. چون سؤالات را از قبل نمی‌دانیم ممکن است هر سؤالی پرسیده شود و من سخنگو در یک آن باید همه مواضع ارکان نظام بویژه حضرت آقا را در ذهن بیاورم و پاسخ دهم؛ مواضع دولت، بخش‌های نظامی، قضایی، امنیتی، بیت‌رهبری و همچنین باید نیم‌نگاهی هم به بازار ارز داشته باشم و چیزی نگویم که بر آن تأثیر بگذارد. [خنده] بنابراین من مخرج مشترک مواضع کل نظام را بیانی می‌کنم و به این دلیل که باید در کسری از ثانیه همه این موارد را در ذهنم مرور می‌کردم، تلاش داشتم با طمأنینه حرف بزنم تا درباره اینکه می‌خواهم چه بگویم فکر کنم.

■ چند روز دیگر که رخت سفارت به تن کنید، طبیعتاً از جمع و تفریق و مخرج مشترک و اینهاراحت می‌شوید!
من موهایم سفید نبود، از وقتی سخنگو شدم موهایم شروع کرده سفید شدن [خنده].

این است که در مصاحبه‌ها تابشود، خیلی لب‌زخمی‌خوریم و صریح جواب نمی‌دهیم.

■ محافظه کارانه!

محافظه کارانه‌نه! ملاحظه کارانه.

■ شخصیت‌ها هم آدم محتاط و ملاحظه‌کاری هستند؟

اتفاقاً این طرفی و آن طرفی، همه، به من می‌گفتند برعکس تصورات ما که فکر می‌کردیم شما مواضع خیلی ملایمی بگیرید یا ادبیات تندی نداشته باشید، اما ادبیات شما تند است و شرایط را می‌سنجی و متناسب با آن ادبیات را انتخاب می‌کنی.

■ تعمداً در این تند بودن داشتید؟

الان می‌طلبید؛ به نظرم موضع‌گیری در کشور ما سخت است. همه جای دنیا یک دولت دارند و یک سیاست خارجی مشخص. نهادهای موازی وجود ندارد و تکلیف سخنگو روشن است که موضع کشور چیست. اما در

بله، آن دوره تقریباً فکرمی‌کردند که آمده‌اند یک جایی را فتح کرده‌اند و هر کسی در وزارت خارجه است یک عنصر خود فروخته غرب‌گراست، اما به مرور زمان دیدند این‌طور نیست و واقعیت‌های وزارت خارجه دستشان آمد. فضای کار سیاست خارجی خیلی جناح‌بردار نیست چون کار ما کار ملی و کار نظام است، باید هم همین‌طور باشد. هر کسی در جریان‌های سیاست داخلی دخالت کند، خودش ضرر می‌کند. نظام ضرر می‌کند. جالب است که ما از معدود وزارتخانه‌هایی هستیم که اساسنامه مصوب مجلس داریم و طبق آن، دیپلماتی که عضو گروه سیاسی یا حزبی می‌شود خود به خود از سیستم منفک و از کار برکنار می‌شود. نه تنها از پستش، بلکه حتی عضویت وزارت خارجه هم خارج می‌شود. مثل همین موضوع که اگر دیپلماتی باتبعه خارجی از دواج کند، خود به خود نمی‌تواند در وزارت خارجه باشد. عضویت در احزاب و